

10.02.2012. године
Београд,

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Веће научних области правно -
економских наука

Београд
Студентски трг бр 1

У прилогу дописа достављамо Вам потребну документацију за давање сагласности на предлог
теме докторске дисертације кандидата мр Михајла Бабина.

Захтев се доставља у складу са чланом 54 Закона о Универзитету.

С поштовањем,

СЕКРЕТАР ФАКУЛТЕТА

Гордана Алексић Славински, дипл. правник

04-03-11/16
(Број захтева)

Веће научних области правно-економских наука

(Назив стручног већа коме се захтев упућује
сходночл 6. и члану 7. ст. 1. овог Правилника)

10.02.2012 .
(Датум)

ЗАХТЕВ
за давање сагласности на предлог теме докторске дисертације

Молимо да, сходно члану 57. ст. 3. Закона о универзитету («Службени гласник РС» бр. 21/02), дате сагласност на предлог теме докторске дисертације: (пун назив предложене теме докторске дисертације)
УПРАВЉАЊЕ МОДЕЛИМА АЛОКАТИВНИХ МЕХАНИЗАМА ФИНАНСИРАЊА ПРЕДУНИВЕРЗИТЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА

НАУЧНА ОБЛАСТ: ОРГАНИЗАЦИОНЕ НАУКЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног од родитеља и презиме кандидата:
мр Михајло (Никола) Бабин
2. Назив и седиште Факултета на коме је стекао високо образовање: Правни факултет у Новом Саду
3. Година дипломирања: 2005. година
4. Назив магистарске тезе кандидата: Утицај фискалне политике на одржавање макроекономске стабилности
5. Назив факултета на коме је магистарска теза одбрањена: Факултет за економију, финансије и администрацију у Београду, Универзитет Сингидунум
6. Година одбране магистарске тезе: 2008. година
7. Назив факултета на коме је кандидат завршио докторске студије: /
Одсек, смер или група: /
Година завршетка докторских студија: _____

Обавештавамо вас да је: НАСТАВНО НАУЧНО ВЕЋЕ ФОН-А
(назив надлежног тела факултета)

на седници одржаној: 08.02.2012. године размотрило предложену тему и закључило да је тема подобна за израду докторске дисертације.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Милан Мартић

Прилог:

1. Предлог теме докторске дисертације са образложењем.
2. Акт надлежног тела факултета о подобности теме за израду докторске дисертације.

ПОДАЦИ О МЕНТОРУ

за кандидата Михајла Бабина

Име и презиме ментора: др Невенка Жаркић Јоксимовић

Звање: редовни професор

Списак радова који квалификују ментора за вођење докторске дисертације:

1. V. Dmitrović, T. Obradović, N. Žarkić Joksimović, "Upravljanje potraživanjima od kupaca", XI Internacionalni simpozijum SymOrg 2008., „Menadžment i društvena odgovornost“, Beograd, 2008
2. T. Obradović, V. Dmitrović, N. Žarkić Joksimović, „Ocena investicionih ulaganja u uslovima neizvesnosti“, XI Internacionalni simpozijum SymOrg 2008., „Menadžment i društvena odgovornost“, Beograd, 2008
3. N. Žarkić Joksimović, S. Barjaktarović-Rakočević, T. Andrić, „Education in service of business development – Serbian survey“, IFSAM 8 th World Congress 2006, Berlin, Germany, 2006, Submission Reference Number ifsampap00609
4. N. Žarkić Joksimović, S. Benković, T. Andrić, „Managing human capital as the key asset of educational organizations“, 7th Toulon-Verona Conference on Quality in Services: Quality in higher educations, health care, local government, 2004.
5. V. Filipović, S. Cicvarić, V. Štavljanin, V. Damnjanović, Z. Radojičić, N. Žarkić Joksimović, A. Gogić, „Influence of healthcare institution managers’ proactive approach to communication activities on patient satisfaction“, Vojnosanitetski preglad, Vol. 67, No. 4, str. 267-271, 2009, ISSN 0042-8450, DOI: http://www.vma.mod.gov.rs/vsp/download/vsp_04_10.pdf

Заокружити одговарајућу опцију(А,Б,В или Г):

А) У случају менторства дисертације на докторским студијама у групацији техничко-технолошких, природно-математичких и медицинских наука ментор треба да има најмање три рада са SCI, SSCI, AHCI или SCIE листе.

Б) У случају менторства дисертације на докторским студијама у групацији друштвено-хуманистичких наука ментор треба да има најмање три рада са релевантне листе научних часописа (Релевантна листа научних часописа обухвата SCI, SSCI, AHCI и SCIE листе, листу часописа које је Министарство за науку класификовало као M24 и додатну листу часописа коју ће, на предлог универзитета, донети Национални савет за високо образовање. Посебно се вреднују и монографије које Министарство науке класификује као M11, M12, M13, M14, M41 и M51.)

В) У случају израде докторске дисертације према ранијим прописима за кандидате који су стекли академски назив магистра наука ментор треба да има пет радова (рефернци) које га, по оцени Већа научних области, квалификују за ментора односне дисертације.

Г) У случају да у ужој научној области нема квалификованих наставника, приложити одлуку Већа докторских студија о именовању редовног професора за ментора.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Датум 08.02.2012. године

М.П.

Поводом предлога Већа студијског програма докторских академских студија, а на основу члана 56. Статута Факултета, на седници Наставно-научног већа одржаној 8.02.2012. године, једногласно је донета следећа

ОДЛУКА

Усваја се Извештај Комисије за оцену научне заснованости пријављене докторске дисертације кандидата мр Михајла Бабина под насловом »УПРАВЉАЊЕ МОДЕЛИМА АЛОКАТИВНИХ МЕХАНИЗАМА ФИНАНСИРАЊА ПРЕДУНИВЕРЗИТЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА«.

За ментора се предлаже др Невенка Жаркић Јоскимовић, ред. проф. ФОН-а. Извештај се доставља Већу научних области правно економских наука Универзитета у Београду.

Председник Наставно научног већа

Проф. др Милан Мартић

Доставити:

- Члановима комисије
- Стручном сараднику за ПДС
- Вишем референту органа управљања и стручних органа
- Архиви

Odlukom Nastavno-naučnog veća Fakulteta organizacionih nauka 05-01 br. 3/1-5 od 28. 12. 2011. godine imenovani smo u Komisiju za ocenu naučne zasnovanosti doktorske disertacije kandidata mr Mihajla Babina, pod naslovom:

**UPRAVLJANJE MODELIMA ALOKATIVNIH MEHANIZAMA FINANSIRANJA
PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA**

i na osnovu toga podnosimo sledeći

IZVEŠTAJ

1. OSNOVNI PODACI O KANDIDATU

1.1. Biografija kandidata

Mihajlo Babin je rođen 1982. godine u Novom Sadu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu 2005. godine sa prosečnom ocenom 9, 32. Magistarske studije je završio sa prosečnom ocenom 10, 00, a magistarsku tezu je odbranio 2008. godine na Fakultetu za ekonomiju, finansije i administraciju (FEFA) u Beogradu. Na FEFA je i angažovan u nastavnom procesu u svojstvu asistenta pripravnika i asistenta od 2005. godine. U periodu od 2005. do 2009. bio je angažovan u nastavnom procesu na Fakultetu tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu.

Obavljao je sledeće funkcije:

- prorektor student Univerziteta u Novom Sadu (oktobar 2002– januar 2005)
- član Komisije za izradu Zakona o visokom obrazovanju (2004)
- član Izvršnog odbora Studentske unije Srbije (januar 2005 – oktobar 2005)
- član državne delegacije Srbije na Ministarskom Samitu u Bergenu (maj 2005)
- član Nacionalnog tima stručnjaka za reformu visokog obrazovanja Republike Srbije (HERE-*Higher Education Reform Experts*) (2008 – 2010)
- član Radne grupe za efikasnost tržišta rada, razvoj ljudskog kapitala i inovacije Nacionalnog Saveta za konkurenost (2009 – 2010)

Od 2005. godine je aktivno učestvovao na većem broju projekata Tempus. Od 2009. je konsultant Svetske banke za oblast finansiranja obrazovanja u Ministarstvu prosvete i nauke u okviru projekta DILS (*Delivery of Improved Local Services*). Od 2011. je angažovan na projektu izrade Strategije razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020. godine Ministarstva prosvete i nauke, u okviru Radne grupe za finansiranje obrazovanja. Od 2011. je konsultant GIZ (*Deutschen Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit*) na pitanjima unapređenja energetske efikasnosti u Srbiji. Od početka 2011. aktivno učestvuje u naučnom projektu „Unapređenje konkurentnosti Srbije u procesu priključenja Evropskoj uniji”.

Učestvovao je na brojnim konferencijama iz oblasti ekonomije i visokog obrazovanja u zemlji i inostranstvu.

1.2. Magistarska teza

Babin, M. (2008), *Uticaj fiskalne politike na održavanje makroekonomske stabilnosti*, magistarska teza, mentor prof. dr Goran Pitić, Fakultet za ekonomiju, finansije i administraciju, Univerzitet Singidunum, Beograd.

1.3. Spisak objavljenih radova kandidata

Kandidat je koautor sledećih knjiga:

1. Branković, J., Babin, M. (2011), „Investing in Science,” in: Branković, J. & Šabić (Eds.), *Research Policy, Financing & Performance: Croatia, Serbia and Slovenia in Comparative Perspective*, Centre for Education Policy, Belgrade.
2. Babin, M., Pantić, N., Vukasović M., (2009), „Reprodukcija socijalnih nejednakosti kroz obrazovne tranzicije,” u: Marković, J. (ur.): *Analiza karakteristika siromaštva u Srbiji*, Vlada Srbije, Tim potpredsednika Vlade za implementaciju strategije za smanjenje siromaštva, Beograd..
3. Babin, M., Lažetić, P. (2009), „Financing disintegrated university in Serbia-an institutional case study,” in: Vukasović, M. (ed.), *Financing Higher Education in South-Eastern Europe*, Centre for Education Policy, Belgrade.

Kandidat je autor i koautor sledećih naučnih i stručnih radova:

1. Babin, M., Erić, M. (2011), „Uloga fiskalnih pravila,” *Strani pravni život*, 2/2011, Institut za uporedno pravo.
2. Babin, M. (2010), „Nedostaci alokativnog mehanizma finansiranja osnovnog obrazovanja u Srbiji,” *Finansije*, br.1-6/2010, Ministarstvo finansija Republike Srbije.
3. Babin, M. (2009), „Efekti fiskalne politike na održavanje makroekonomske stabilnosti u Srbiji u periodu 2001-2007,” *Management* br. 53, Fakultet organizacionih nauka, Beograd.
4. Babin, M. (2009), „Prociklična fiskalna politika i održavanje makroekonomske stabilnosti u Srbiji u periodu 2001-2008,” *Finansije* br.1-6/2009, Ministarstvo finansija Republike Srbije.
5. Babin, M. (2008), „Efekti fiskalne politike na razvoj kompanija,” *Management*, Vol. 13, br. 49-50, Fakultet organizacionih nauka, Beograd.
6. Babin, M. (2008), „Makroekonomski aspekt finansiranja visokog obrazovanja,” u Katić, V. (ur.), *Efikasnost i kvalitet Bolonjskih studija*, Trend 2008., Novi Sad.
7. Vukasović, M., Babin, M. (2008), „Mobilnost studenata-sadržinske, strukturalne i proceduralne prepreke,” u Katić, V. (ur.), *Efikasnost i kvalitet Bolonjskih studija*, Trend 2008., Novi Sad.

1. 4. Ocena podobnosti kandidata za rad na predloženoj temi

Kandidat Mihajlo Babin se u prethodnom periodu bavio pitanjima reforme obrazovnog sistema, a posebno pitanjem finansiranja obrazovanja. Kandidat je kroz dosadašnji naučnoistraživački rad i učešće u projektima pokazao odgovarajući nivo naučnih i stručnih

znanja neophodnih za početak istraživanja. Stoga, Komisija smatra da kandidat poseduje sve potrebne kvalifikacije i ispunjava uslove za izradu doktorske disertacije na predloženu temu.

2. OBRAZLOŽENJE TEME

2.1. Opšta obeležja finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja

Finansiranje preduniverzitetskog obrazovanja predstavlja jedan od osnovnih instrumenata obrazovnih politika. Samim tim, država kroz finansiranje obrazovanja teži ka ispunjenju definisanih ciljeva. Jedan od osnovnih ciljeva je svakako stvaranje preduslova za održiv privredni razvoj i unapređenje društva. Efektivnost finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja zavisi od obeležja i strukture alokativnih mehanizama, koji predstavljaju skup usvojenih pravila kojima se definiše način alokacije javnih sredstava. Opredeljenje države za alokaciju određenog nivoa javnih rashoda za finansiranje preduniverzitetskog obrazovanja predstavlja jasan pokazatelj značaja i uloge obrazovanja u razvoju privrede i društva.

Nivo finansiranja obrazovanja se meri udelom javnih rashoda za obrazovanje u bruto domaćem proizvodu, čime se obezbeđuje i mogućnost upoređivanja sa drugim zemljama. Međutim, nivo javnih rashoda čini samo jedan segment složenije slike finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja. Naime, ključno obeležje sistema finansiranja predstavlja struktura i usmerenost javnih rashoda. Struktura javnih rashoda suštinski određuje preduslove za upravljanje modelima alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja. Ako su javni rashodi usmereni isključivo ka održavanju postojeće mreže obrazovnih ustanova, onda finansiranje preduniverzitetskog obrazovanja ne može biti instrument sprovođenja razvojnih politika. Sa druge strane, ukoliko je struktura javnih rashoda fleksibilnija, utoliko se stvaraju uslovi za unapređenje obrazovnog sistema i razvoj obrazovanja.

Proces promena i unapređenja alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja je kontinualan i sprovodi se i u razvijenim zemljama i u zemljama koje su završile proces tranzicije. Sledstveno tome, disertacija treba da ukaže na određene uzročno-posledične odnose i zakonomernosti koje se empirijski mogu utvrditi na primeru većeg broja zemalja. Iskustva i efekti procesa promena alokativnih mehanizama u drugim zemljama se mogu primeniti u cilju analize alokativnog mehanizma finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja u Srbiji.

U postojećim okolnostima, preko 95%¹ alociranih sredstava za preduniverzitetsko obrazovanje u budžetu Republike Srbije se izdvaja za plate zaposlenih u obrazovnom sistemu. Samim tim, preostala sredstva nisu odgovarajuća i ne mogu doprineti razvoju obrazovanja. Stoga, unapređenje modela upravljanja alokativnim mehanizmom predstavlja preduslov za povećanje efektivnosti obrazovnog sistema.

2.2. Predmet i cilj istraživanja doktorske disertacije

Usmerenost alokativnih mehanizama zavisi od opredeljenja nosilaca obrazovnih politika u pogledu ispunjavanja definisanih ciljeva i postizanja željenih efekata. No, poseban značaj ima i upravljanje modelima alokativnim mehanizmima. Imajući u vidu da finansiranje preduniverzitetskog obrazovanja predstavlja deo standardnih javnih rashoda, istraživanje

¹ Zakon o budžetu Republike Srbije za 2011. godinu („Službeni Glasnik RS”, broj 101/10)

predmeta ove disertacije će se zasnivati na analizi efekata koje različiti modeli alokativnih mehanizama stvaraju. Pored analize mogućih ekonomskih efekata, u radu će biti analizirani i društveni efekti, čiji je značaj veći na nižim nivoima obrazovanja u odnosu na ekonomske efekte.

Temeljno istraživanje alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja ne obuhvata samo alokativnu ulogu fiskalne politike, već je nužno uključiti i analizu redistributivne uloge fiskalne politike. Naime, sistem obrazovanja može kroz promenu alokativnih mehanizama doprineti smanjenju socijalnih razlika u društvu i u dugom roku mogu nastati pozitivni ekonomski efekti. Suprotno, ako sistem finansiranja ne uvažava postojeće socijalne razlike, koje mogu da utiču na obrazovna postignuća i rano napuštanje obrazovnog sistema, u praksi mogu nastati brojni negativni efekti. Dakle, ova disertacija alokativne mehanizme finansiranja neće posmatrati izolovano, već će težiti utvrđivanju uzročno-posledične veze između promena alokativnih mehanizama i mogućih efekata.

Isticanje aspekta upravljanja modelima alokativnih mehanizama ima suštinski značaj u oblikovanju strukture disertacije, osnovne i posebnih hipoteza. Naime, država upravljanjem modelima alokativnih mehanizama preuzima aktivnu ulogu u unapređenju obrazovnog sistema i posledično u postizanju boljih efekata. Ako država ne upravlja alokativnim mehanizmima, u obrazovnom sistemu ne postoji odgovarajući korektivni faktor, već efekti predstavljaju zbir niza individualnih odluka i stihijskih procesa. Sledstveno, upravljanje modelima podrazumeva postojanje volje države da prilagođavanjem alokativnih mehanizama utiče na povećanje efektivnosti obrazovnog sistema.

Istraživanje upravljanja modelima alokativnih mehanizama predstavlja naučni izazov zbog same strukture alokativnih mehanizama finansiranja i međusobne suprotstavljenosti mogućih efekata. Ako se razmatranje upravljanja modelima alokativnih mehanizama analizira kroz prizmu tri osnovna načela obrazovnog procesa:

- efikasnost,
- efektivnost i
- pravednost

nedvosmisleno se, već na početku istraživanja, može pretpostaviti da promenom alokativnog mehanizma nije moguće ispuniti sve ciljeve koje proističu iz navedenih načela. Stoga je neophodno razmotriti prioritete obrazovnih politika, središta i uzroke neefikasnosti i ključne preduslove za povećanje pravednosti kako bi se kroz složen istraživački rad izveli zaključci o alternativnim rešenjima dominantnih problema.

Tako će u ovoj disertaciji istraživanje upravljanja modelima alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja biti usmereno na utvrđivanje njihovih obeležja kojima je moguće pozitivno uticati na povećanje efektivnosti obrazovnog sistema. Istraživanje će se sprovesti, kroz razmatranje teorijskih modela i empirijskih iskustava zemalja koje su u proteklim godinama menjale modele alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja.

Opisana obeležja predmeta istraživanja u okviru doktorske disertacije se mogu jezgrovito definisati na sledeći način:

Predmet istraživanja u ovoj disertaciji će biti analiza strukturnih elemenata i obeležja alokativnih mehanizama kojima je moguće povećati efektivnost preduniverzitetskog obrazovnog sistema.

Neophodno je da predmet disertacije bude usaglašen sa ciljem disertacije. Definisanje cilja istraživanja u okviru doktorske disertacije ima usmeravajući karakter jer postavlja jasne smernice na osnovu kojih se planira tok istraživanja i kreira sadržaj disertacije.

Cilj istraživanja u ovoj disertaciji je utvrđivanje uzročno-posledičnih odnosa između promena alokativnih mehanizama i efektivnosti preduniverzitetskog obrazovnog sistema. Navedeni cilj je moguće ispuniti sagledavanjem svih aspekata takvog potencijalnog odnosa. Efikasna i efektivna upotreba javnih sredstava postaje sve značajnija u uslovima ekonomske krize i povećanja nivoa javnog duga. U uslovima kada se ne može očekivati da će se nivo

raspoloživih javnih sredstava povećati, neophodno je razmotriti načine unapređenja upravljanja javnim sredstvima radi postizanja boljih efekata.

U praksi, promene alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja nisu česte jer po samoj svojoj prirodi zahtevaju korenite promene i usvajanje novih zakonskih i podzakonskih akata. Stoga je neophodno u istraživanje uključiti i sve potencijalne faze tokom kojih se alokativni mehanizmi menjaju i prilagođavaju. U stručnom pogledu, istraživanje alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja treba da se ogleda u definisanju osnovnih smernica za nosioce obrazovnih politika, koje se moraju uzeti u obzir pri promenama modela finansiranja.

3. POLAZNE HIPOTEZE DISERTACIJE

Nakon formulisanja predmeta i cilja istraživanja doktorske disertacije, neophodno je definisati odgovarajući hipotetički okvir koji se zasniva na teorijskim konceptima vezanim za upravljanje modelima finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja. Na osnovu teorijskih konceptata moguće je definisati odgovarajuća opšta saznanja u vidu hipoteza. Osnovna hipoteza ima značaj za postavljanje opšteg okvira istraživanja, dok sa druge strane posebne hipoteze imaju usmeravajuću ulogu tokom procesa istraživanja kako bi važni pojedinačni delovi disertacije bili na odgovarajući način zastupljeni i činili koherentnu celinu.

Osnovna hipoteza:

Unapređenje upravljanja modelima alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja je preduslov za povećanje efektivnosti obrazovnog sistema.

Posebna hipoteza 1:

Modeli alokativnih mehanizama moraju odgovarati definisanim ciljevima od strane nosilaca obrazovnih politika.

Posebna hipoteza 2:

Alokativni mehanizmi treba da budu usmereni ka povećanju efektivnosti.

Posebna hipoteza 3:

Promenom alokativnog mehanizma javni rashodi mogu postati investicija.

Sve četiti predviđene hipoteze imaju jednoznačan cilj. Hipoteze predstavljaju osnovna polazišta za istraživanje koje mogu nastati promenom karaktera alokativnog mehanizma. Unapređenje upravljanje modelima alokativnih mehanizama ima opšti karakter čineći preduslov za postizanje boljih efekata u obrazovnom sistemu. Povezanost modela finansiranja i ciljeva obrazovnih politika govori o suštinskom obeležju razvoja obrazovanja, koje nije prepušteno inerciji već predstavlja precizno utvrđen splet procesa i odgovarajućih mera.

Usmerenost alokativnih mehanizama ispunjava prethodno analiziran odnos između modela finansiranja i ciljeva obrazovnog sistema. Takođe, usmerenost alokativnih mehanizama stvara i jasnu vezu između finansiranja, kao instrumenta obrazovne politike, i određenog cilja, kao željenog efekta. Konačno, ukoliko su sve analizirane hipoteze ispunjene, javni rashodi za preduniverzitetsko obrazovanje mogu postati investicija jer se u datim okolnostima trajno menjaju buduća obeležja privrede i društva.

4. NAUČNE METODE ISTRAŽIVANJA

Navedene hipoteze predstavljaju polazne osnove istraživanja koje je potrebno razmotriti primenom odgovarajućeg metodološkog okvira. U ovoj disertaciji će biti korišćeni opšte i posebne metode.

Opšte metode istraživanja u okviru ove disertacije su:

1. Analiza i sinteza
2. Induktivno-deduktivni metod i

3. Metod apstrakcije i konkretizacije

Analiza teorijskih koncepata vezanih za upravljanje modelima alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja predstavlja primarni metod u okviru ove disertacije. Sinteza izvedenih zaključaka obezbeđuje potrebne uslove za istraživanje svojstava pojedinih alokativnih mehanizama. U cilju opisivanja različitih procesa i efekata pojedinih alokativnih mehanizama koristiće se metod deskripcije. Navedeni metod će biti upotpunjen i metodama indukcije, dedukcije, apstakcije i konkretizacije.

Posebne metode koje će biti korišćene su:

1. Modelovanje
2. Statistički metode
3. Projektovanje i predviđanje
4. Komparativna analiza
5. Studija slučaja

Primena metode modelovanja je veoma važna jer omogućava stvaranje preciznih kauzalnih veza između alokativnih mehanizama i efekata koji mogu nastati u obrazovnom sistemu. Primena metode modelovanja je uslovljena upotrebom statističkog metoda i metoda projektovanja i predviđanja. Naime, stvaranje kvalitetnog modela je uslovljeno analizom statističkih podataka, kao i projektovanjem i predviđanjem efekata pojedinih promena alokativnih mehanizama.

Poseban značaj će imati metoda komparativne analize koja će se koristiti radi analize alokativnih mehanizama na primeru tri razvijene zemlje i tri zemlje u tranziciji.

U okviru poslednjeg poglavlja će biti korišćena metoda studije slučaja. Navedena metoda će imati opštiji karakter, dok će konkretni podaci biti analizirani upotrebom statističke metode i metoda predviđanja i projektovanja.

5. OČEKIVANI NAUČNI DOPRINOS DISERTACIJE

Očekivani naučni doprinos je neophodno sagledati u širem kontekstu u okviru koga se nalaze i društveni i stručni doprinos disertacije. Istraživanje u disertaciji mora odgovarati i aktuelnim društvenim okolnostima i služiti unapređenju funkcionisanja države i razvoju društva. Obrazovanje može imati ključni značaj u razvoju društva i stvoriti preduslove za kontinualne pozitivne promene. Stoga se pod društvenim doprinosom disertacije može smatrati istraživanje pozitivnih efekata promena sistema finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja na razvoj društva, smanjenje socijalnih razlika i sprečavanje reprodukcije socijalnih nejednakosti. Sistem finansiranja obrazovanja može doprineti ispunjavanju važnih principa i ciljeva definisanih u Ustavu i sistemskim zakonima. Naime, povećanje efektivnosti obrazovnog sistema, a posebno obezbeđivanje dostupnosti obrazovanja i unapređenje kvaliteta, može smanjiti socijalne razlike i stvoriti osnovne egzistencijalne uslove. Opšte je poznato da se dohodak pojedinaca, po pravilu, povećava sa nivoom obrazovanja i da se broj nezaposlenih smanjuje sa višim nivoima obrazovanja. Doktorska disertacija treba da pruži objašnjenje mehanizama čijom upotrebom je moguće postići opisane društvene ciljeve.

Naučni doprinos disertacije se ogleda u razvoju inovativnog pristupa razmatranju upravljanja modelima alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja, kojim se na interdisciplinarni način utvrđuje struktura i obeležja alokativnih mehanizama čijom primenom se može povećati efektivnost. Osnovni naučni doprinos disertacije će predstavljati utvrđivanje postojanja uzročno-posledičnog odnosa između promena alokativnih mehanizama i postizanja željenih efekata. Istraživanje će obezbediti i uvid u upravljanje jednom od najvažnijih javnih politika i prikazati potencijalne efekte upravljanja u javnom sektoru. Pored

teorijskog nivoa, disertacija će pružiti i nove kvantitativne podatke koji mogu poslužiti kao izvor za nova istraživanja u ovoj oblasti.

Stručni doprinos disertacije predstavlja sistematizovanje različitih modela, strukture i obeležja alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja. Istraživanjem u okviru ove disertacije se mogu izvesti zaključci koji mogu biti primenjeni u praksi i stvoriti pozitivne efekte. Poseban značaj, u stručnom pogledu, disertacija ima za nosioce obrazovnih politika kojima će omogućiti potpun uvid u složenu sadržinu procesa upravljanja modelima alokativnih mehanizama. Samim tim, zaključci i rezultati izvedeni u disertaciji mogu poslužiti i u propisivanju i usvajanju novih rešenja u oblasti finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja.

6. PLAN ISTRAŽIVANJA I STRUKTURA RADA

Plan istraživanja najpre podrazumeva utvrđivanje teorijskih i strukturnih obeležja alokativnih mehanizama finansiranju preduniverzitetskog obrazovanja. U okviru navedene, prve faze istraživanja neophodno je analizirati naučne i stručne članke i studije kako bi se izveli zaključci na teorijskom nivou. Prva faza istraživanja obuhvata i prikupljanje svih relevantnih statističkih i finansijskih podataka. U drugoj fazi istraživanja, na osnovu analizirane literature sledi provera hipoteza i definisanje uzročno-posledičnih odnosa između promena alokativnih mehanizama i povećanja efektivnosti obrazovnog sistema. U trećoj fazi istraživanja će se obraditi i analizirati statistički i finansijski podaci na osnovu kojih je moguće izračunati kvantitativna obeležja pojedinih alokativnih mehanizama. Opisane faze predstavljaju logičan sled istraživanja kojim se omogućava dubinska analiza na primeru alokativnog mehanizma u Srbiji.

U prvoj fazi izrade disertacije će se analizirati teorijska obeležja javnog sektora i uloga države u finansiranju obrazovanja. Na osnovu istraživanja upravljanja alokativnim mehanizmima i vrsta i obeležja alokativnih mehanizama će biti stvoreni uslovi za razmatranje i upoređivanje alokativnih mehanizama na primeru 6 zemalja.

Na osnovu izvedenih zaključaka, razmatranje studije slučaja će obuhvatiti samostalnu analizu primarnih i sekundarnih podataka vezanih za alokativni mehanizam finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja u Srbiji. Radi ispunjenja datog cilja, biće potrebno analizirati statističke i finansijske podatke iz različitih izvora (Republički Zavod za statistiku, Ministarstvo finansija, Ministarstvo prosvete i nauke, Nacionalna služba za zapošljavanje, EUROSTAT i dr.).

STRUKTURA RADA

I UVOD

II UPRAVLJANJE JAVNIM SEKTOROM

1. Pojam i uloga javnog sektora
2. Efikasnost i efektivnost javnog sektora
3. Upravljanje javnim sektorom

3.1. Karakteristike upravljanja javnim sektorom

3.2. Ciljevi upravljanja javnim sektorom

III ULOGA DRŽAVE U FINANSIRANJU PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA

1. Uloga države u finansiranju obrazovanja
2. Ciljevi finansiranja obrazovanja

3. Obrazovanje kao faktor privrednog razvoja
4. Alokativna i redistributivna uloga finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja
5. Modeli planiranja budžeta za preduniverzitetsko obrazovanje
 - 5.1. Planiranje budžeta prema vrstama rashoda
 - 5.2. Programsko finansiranje

IV MODELI UPRAVLJANJA ALOKATIVNIM MEHANIZMIMA

1. Obeležja upravljanja alokativnim mehanizmima
2. Modeli upravljanja alokativnim mehanizmima:
 - 2.1. Centralizovan model
 - 2.2. Model fiskalne decentralizacije
3. Uloga fiskalnih pravila

V VRSTE I OBELEŽJA ALOKATIVNIH MEHANIZAMA

1. Principi alokativnih mehanizama
2. Ciljevi i struktura alokativnih mehanizama
3. Teorijski modeli alokativnih mehanizama
 - 3.1. Sistem finansiranja zasnovan na ulaznim varijablama
 - 3.2. Sistem finansiranja zasnovan na izlaznim varijablama
 - 3.3. Vaučeri
 - 3.4. Model ugovaranja

VI KOMPARATIVNA ANALIZA ALOKATIVNIH MEHANIZAMA

1. Primeri alokativnih mehanizama u razvijenim zemaljama: Velika Britanija, Nemačka, Francuska.
2. Primeri alokativnih mehanizama u zemljama u tranziciji: Poljska, Mađarska, Bugarska.

VII STUDIJA SLUČAJA- SRBIJA
VIII ZAKLJUČAK
LITERATURA

7. ZAKLJUČAK I PREDLOG

Na osnovu prethodno izloženog, Komisija je konstatovala da predložena tema doktorske disertacije, pod naslovom “Upravljanje modelima alokativnih mehanizama finansiranja preduniverzitetskog obrazovanja”, po predmetu istraživanja, ciljevima i metodologiji ima naučnu zasnovanost i odgovara nivou doktorske disertacije. Predložena tema predstavlja značajnu oblast istraživanja i sa teorijskog i sa praktičnog stanovišta.

Komisija je konstatovala da kandidat Mihajlo Babin ispunjava formalne uslove i poseduje sve potrebne kvalifikacije za odobravanje izrade doktorske disertacije na predloženu temu. Kandidat se u prethodnom periodu u naučnoistraživačkom radu i na projektima bavio pitanjima finansiranja obrazovanja.

Na osnovu iznetog, Komisija za ocenu naučne zasnovanosti doktorske disertacije predlaže Nastavno-naučnom veću Fakulteta organizacionih nauka da kandidatu mr Mihajlu Babinu odobri izradu doktorske disertacije pod naslovom:

UPRAVLJANJE MODELIMA ALOKATIVNIH MEHANIZAMA FINANSIRANJA
PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA

i da se za mentora imenuje dr Nevenka Žarkić-Joksimović, redovni profesor Fakulteta organizacionih nauka.
Beograd, 16.01.2012.g.

članovi Komisije:

dr Nevenka Žarkić-Joksimović, redovni profesor
Fakultet organizacionih nauka

dr Milan Martić, redovni profesor
Fakultet organizacionih nauka

dr Goran Pitić, redovni profesor
Fakultet za ekonomiju, finansije i administraciju

Spisak literature koja će se koristiti

1. Acemoglu, D., Angrist, J. (2000), How Large are Human-Capital Externalities? Evidence from Compulsory-Schooling Laws, NBER Macroeconomic Annual 2000, Vol. 15, MIT Press.
2. Adamec, S. (1995), Fiscal policy in the Slovak Republic, Center for Social& Economic research.
3. Afonso, A. (2006), Sustainability of Fiscal Policy in the EU-15, CESifo DICE Report 1/2006.
4. Afonso, A. et. al. (2003), Public sector efficiency: an international comparison, ECB Working Paper No. 242, ECB.
5. Alesina, A., La Ferrara, E. (2005), Preferences for redistribution in the land of opportunities, Journal of Public Economics 89, pp. 897-931.
6. Alexiadou, N., Ozga, J. (2002), Modernising Education Governance in England and Scotland: devolution and control, European Educational Research Journal, Vol. 1, No. 4.
7. Alonso, J.D., Sánchez, A., (ed.), (2011), Reforming education finance in transition countries, The World Bank.
8. Arestis, P. (2011), Fiscal Policy Is Still an Effective Instrument of Macroeconomic Policy, Panoeconomicus, 2011, 2, pp. 143-156.
9. Auerbach, A. (2010), Primena novog fiskalnog aktivizma, Panoeconomicus, 2010, 3, pp. 251-259.
10. Bahl, R., Martinez-Vasquez, J. (2006), Sequencing Fiscal Decentralization, World Bank Policy Research Paper 3914, The World Bank.
11. Bailey, M. J. (1994), Lindahl mechanism and free riders, Public choice 80: 35-39.
12. Barr, N. A. (1993), Alternative funding resources for higher education, London: LSE research Online.
13. Barr, N. A. (1997), Student loans: towards a new public/private mix, London: LSE Research Online.
14. Barr, N. A. (2002), Funding Higher Education: Policies for Access and Quality, House of Commons, Education and Skills Committee, Sixth Report of Session 2001-2002.
15. Barr, N. A. (2003), Financing Higher Education: Comparing the options, LSE.
16. Barr, N. A. (2004), Higher education funding, London: LSE Research Online.
17. Barro, R. J., Sala-I-Martin, X., (1992), Public Finance in Models of Economic Growth, The Review of Economic Studies, Vol. 59, Iss. 4.
18. Bergstrom, T. C., Roberts, J. A., Rubinfeld, D. L., Shapiro, P. (1988), A test for efficiency in the supply of public education, Journal of Public Education 35, pp. 289-307.
19. Bovenberg, L. A., Jacobs, B. (2005), Redistribution and Education Subsidies are Siamese Twins, Tinbergen Institute Discussion Paper, TI 2005-036/3.
20. Brett, C., Weymark, J. A. (2001), Financing Education Using Optimal Redistributive Taxation, Vanderbilt University, Working Paper No. 00-W38R.
21. Burns, A., K. Yoo, Public Expenditure Management in Poland, OECD Economics Department Working Papers, No. 346, OECD Publishing.
22. Burns, A., K. Yoo (2002), Improving the Efficiency and Sustainability of Public Expenditure in the Czech Republic, OECD Economics Department Working Papers, No. 328, OECD Publishing.

23. Butler, L. (2003), Modifying publication practices in response to funding formulas, *Research Evaluation*, Vol. 12, No. 1.
24. Clements, B. (1999), The Efficiency of Education Expenditure in Portugal, IMF Working Paper.
25. Conraths, B., Smidt, H. (2005), The funding of university based research and innovation in Europe, EUA Publications.
26. Dabla-Norris, E. (2006), The Challenge of Fiscal Decentralization in Transition Countries, *Comparative Economic Studies*, 48, 100-131.
27. Davies, J. (2002), Empirical Evidence on Human Capital Externalities, Paper prepared for the tax Policy Branch of the Department of Finance, Government of Canada.
28. Dee, T. S. (2003), Are there civic returns to education?, NBER Working Paper 9588.
29. Diamond, A. M. Jr. (1999), Does federal funding „crowd in“ private funding of science?“, *Contemporary Economic Policy*, Vol. 17, No. 4, pp. 423-431.
30. Dixit, A. (2002), Incentives and Organizations in the Public Sector: An Interpretative Review, *The Journal of Human Resources*, 37, No. 4, pp. 696-727.
31. Dooren Van W., (2006), Performance Measurement in the Flemish Public Sector: A Supply and Demand Approach, Katholieke Universiteit Leuven.
32. Downes, T., A., (1992), Evaluating the Impact of School Finance Reform on the Provision of Public Education: The California Case, *National Tax Journal*, Vol. 45, No. 4.
33. Dur, R. A. J., Teulings, C. N. (2001), Education and Efficient Redistributions, Tinbergen Institute Discussion Paper.
34. Fatima, N. (2009), Investment in Graduate and Professional Degree Education: Evidence of State Workforce Productivity Growth, *Florida Journal of Educational Administration & Policy*, Vol. 3, Iss. 1.
35. Fernandez, R., Rogersen, R. (1997), Education Finance Reform: A Dynamic Perspective, *Journal of Policy Analysis and Management*, Vol. 16, No. 1, pp. 67-84.
36. Fitz, J, Beers, B. (2002), Education Management Organisations and the Privatisation of Public Education: A Cross-National Comparison of the USA and Britain, *Comparative Education*, vol. 38, No. 2.
37. Fredriksen, D. (1998), Projections of Population, Education, Labour Supply and Public Pension Benefits, *Social and Economic Studies*, Statistics Norway.
38. Freedman, Ch. et. al. (2009), The Case for Global Fiscal Stimulus, IMF Staff Position Notes, IMF.
39. Geuna, A. (1999), The Economics of Knowledge Production, Funding and the Structure of University Research, Edward Elgar.
40. Gibbons, S. (2001), Paying For Good Neighbours?, *Neighbourhood Deprivation and the Community Benefits of Education*, Centre for the Economics of Education, LSE.
41. Gleich, H. (2003), Budget institutions and fiscal performance in Central and Eastern European countries, Working Paper No. 215, European Central Bank.
42. Gupta, S. et. al. (2005), Fiscal policy, expenditure composition and growth in low-income countries, *Journal of International Money and Finance* 24, pp. 441-463.
43. Gyourko, J., Tracy, J. (1991), The Structure of Local Public Finance and the Quality of Life, *The Journal of Political Economy*, Vol. 99, Iss. 4.
44. Hall, C., Morris Matthews K., & Sawicka, T. (2004), Performance-Based Research Fund: Policy and Practice, *New Zealand Annual Review of Education*, 13, pp. 79-104.
45. Hall, J. C., (2006), Positive Externalities and Government Involvement in Education, *Journal of Private Enterprise*, Vol. 31, No. 2.
46. Hanushek, E. A. (1989), Expenditures, Efficiency, and Equity in Education: The Federal Government's Role, *The American Economic Review*, Vol. 79, Issue 2, pp. 46-51.

47. Hanushek, E. A., Wobmann, L., (2007), Education Quality and Economic Growth, The World Bank.
48. Hanushek, E., Ka Yui Leung, C., Yilmaz, K. (2001), Redistribution Through Education and other transfer mechanisms, NBER Working Paper 8588.
49. Harmon, C. et. al. (2003), The Returns to Education: Microeconomics, Journal of Economic Surveys, Vol. 17, No.2, Blackwell Publishing Ltd.
50. Harmon, C., Walker, I. (1996), The Marginal and Average Returns to Schooling, Working Papers 96/20, University College Dublin, Economics Department.
51. Hega G. M., Hokenmaier K. G. , (2002) ,The welfare state and education: A Comparison of Social and Educational Policies in Advanced Industrial Countries, German Policy Studies, Vol. 2, No. 1.
52. Helliwell, J. F., Putnam, R. D. (2007), Education and Social Capital, Eastern Economic Journal, Vol. 33, No. 1.
53. Hout, M. (2004), Maximally maintained inequality revisited: Irish educational mobility in comparative perspective, Survey Research Center, University of California, Berkeley.
54. Jackson, P. M. (1999), Public sector added value: Can bureaucracy deliver?, Public Centre Economics Research Centre, University of Leicester.
55. Jacobs, B. (2002), An investigation of education finance reform, CPB Discussion Paper.
56. Janeba, E. (2000), Trade, income inequality, and government policies: Redistribution of income or education subsidies?, NBER Working Paper 7485.
57. Johnes, G., Johnes, J. (2004), International Handbook on the Economics Education, Edward Elgar Publishing Ltd.
58. Johnston, G. (2004), Healthy, wealthy and wise?, A review of the wider benefits of education, New Zealand Treasury Working Paper 04/04.
59. Jongbloed, B. (2001), Performance-based Funding in Higher Education: an International Survey, Working Paper No. 3, CEET.
60. Jongbloed, B. (2004), Funding higher education: options, trade-offs and dilemmas, Paper for Fulbright Brainstorms 2004.
61. Jongbloed, B. (2009), Higher Education Funding Systems: An overview covering five European jurisdictions and Canadian province of Ontario, CHEPS.
62. Joumard, I. et al. (2004), Enhancing the Effectiveness of Public Spending: Experience in OECD Countries, OECD Economics Department Working Papers, No. 380, OECD.
63. Kafourous, W. (2009), Economic Planning: Time to Reconsider?, Panoeconomicus 2009, 4, pp. 527-534.
64. Kaul, I. et. al. (eds.), (1999), Global Public Goods, International Cooperation in the 21st century, Oxford University Press.
65. King, K. A., (2007), Do Spillover Benefits Create a Market Inefficiency in K-12 Public Education, Cato Journal, Vol. 27, No. 1.
66. Kirby, S., Riley, R. (2007), The external returns to education: UK evidence using repeated cross-sections, NIESR Discussion Paper No. 291.
67. Kovacs, A. (2007), Competitiveness and Modernisation of Public Finances: Selecting an Action Scenario in Hungary following EU Accession, OECD Journal on Budgeting, Vol. 5, no. 3, OECD.
68. Kraan, D.-J. (2007), Programme Budgeting in OECD Countries, OECD Journal on Budgeting, Vol. 7, No. 4, OECD.
69. Kraan, D.-J., Bergvall, D., Muller, I. Wehner, J. (2006), Budgeting in Croatia, OECD Journal on Budgeting, Vol. 5, No. 4, OECD.
70. Kraan, D.-J., Bergvall, D., Wehner, J. (2005), Budgeting in Slovenia, OECD Journal on Budgeting, Vol. 4, No. 4, OECD.

71. Krueger, A. B., Lindahl, M. (2001), Education for Growth: Why and For Whom?, *Journal of Economic Literature*, pp. 1101-1136.
72. Larch, M., Turrini, A. (2011), Received wisdom and beyond: Lessons from fiscal consolidation in the EU, *National Institute Economic Review*.
73. Leibenstein, H. (1966), Allocative efficiency vs. „X-efficiency“, *The American Economic Journal*, Vol. 56, No. 3, pp. 392-415.
74. Levy, F., Temin, P. (2007), Inequality and Institutions in 20th century America, MIT Department of Economics, Working Paper Series 07-17.
75. Lindblad, S. et. al. (2002), Education Governance in Transition, *Scandinavian Journal of Educational Research*, Vol. 46, No. 3.
76. Lockhead, M. E. , Hanushek, E. (1987), Improving the Efficiency of Education in Developing countries, *Review of the Evidence*, The World Bank.
77. Lucas, S. R. (2001), Effectively Maintained Inequality: Education Transitions, Track Mobility and Social Background Effects, *AJS* Vol. 106, No. 6.
78. Lundahl, L. (2002), From Centralisation to Decentralisation: Governance of Education in Sweden, *European Educational Research Journal*, Vol. 1, No. 4.
79. Martinez-Vazquez, J. (2007), Budget Policy and Income Distribution, *International Studies Program Working Paper Series*, at AYSPS, GSU paper0707, International Studies Program, Andrew Young School of Policy Studies, Georgia State University.
80. Martinez-Vazquez, J., (2007), Revenue Assignments in the Practice of Fiscal Decentralization, *International Studies Program Working Paper Series*, at AYSPS, GSU paper 0709, International Studies Program, Andrew Young School of Policy Studies, Georgia state university.
81. Mauro, P. (1998), Corruption and the composition of government expenditure, *Journal of Public Economics* 69, pp. 263-279.
82. Nemec, J. (2007), Performance management in the Slovak Higher Education System: preliminary evaluation, *Central European Journal of Public Policy*, Vol. 1, No. 1.CESES.
83. Oreopoulos, P. (2007), Do dropouts drop out too soon? Wealth, health and happiness from compulsory schooling, *Journal of Public Economics*, 91, pp. 2213-2229.
84. Palda, F. (1996), Fiscal Churning and Political Efficiency, Volume 50, Issue 2, pages 189–206, *Kyklos*.
85. Paulsen, M. B., Toutkoushian, R. K. (2008), Economic Models and Policy Analysis in Higher education: A Diagrammatic Exposition, A chapter for the Higher Education: Handbook and Theory and Research 2008 edition.
86. Psacharopoulos, G. (1994), Returns to Investment in Education: A Global Update, *World Development*, Vol. 22, No. 9, pp. 1325-1343, Pergamon.
87. Psacharopoulos, G., Patrinos, H. A. (2004), Returns to Investment in Education: A Further Update, *Education Economics*, Vol. 12, No. 2, Routledge.
88. Rado, P. (ed.), (2004), Decentralization and the Governance of Education, The State of Education Systems in Bosnia and Herzegovina, Poland and Romania, LGI Fellowship Series.
89. Rama, M. (1997), Efficient Public Sector Downsizing, The World Bank.
90. Romer, P. M. (1990), Endogenous Technological Change, *The Journal of Political Economy*, Vol.98, No. 5.
91. Romer, P. M. (1994), The Origins of Endogenous Growth, *The Journal of Economic Perspectives*, Vol. 8, No. 1, pp. 3-22.
92. Salmi, J., Hauptman, A. M. (2006), Innovations in Tertiary Education Financing: A Comparative Evaluation of Allocation Mechanism, *Education Working Paper Series* No. 4, The world Bank.
93. Schiff, M., Wang, Y. (2004), Education, Governance and Trade-Related Technology diffusion in Latin America, IZA DP No. 1028.

94. Schwartz, G. et. al. (2008), Macro-Fiscal Policy and Public Investment in New EU Member States, EIB Papers, Vol. 13, No. 1, EIB.
95. Semmler, W. et. al. (2007), Fiscal Policy, Public Expenditure Composition and Growth-Theory and Empirics, Policy Research Working Paper 4405, The World Bank.
96. Sepulveda, C., Martinez-Vazquez, J. (2011), The consequences of fiscal decentralization on poverty and income equality, Environment and Planning C: Government and Policy, Pion Ltd, London, Vol. 29(2), pages 321-343, April.
97. Sianesi, B., Reenen J. Van, (2005), The Returns to Education: A Review of the Empirical Macro-Economic Literature, Working Paper 02/05, The Institute for Fiscal Studies.
98. Smoke, P. (2001), Fiscal Decentralization in Developing Countries-A Review of Current Concepts and Practice, Programme Paper Number 2, United Nations Research Institute for Social Development.
99. Stiglitz, J. (1998), Redefining the Role of the State: What should it do?, How should it do?, and How should these decisions be made?, Presented on the Tenth Anniversary of MITI Research Institute.
100. Stiglitz, J. (2003), Globalization and the economic role of the state in the new millenium, Industrial and Corporate Change, Vol. 12, No. 1, pp. 3-26.
101. Sutherland, D., Price, R., Joumard, I., Nicq, C. (2007), Performance indicators for public spending efficiency in primary and secondary education, Economic Department Working Paper No. 546, OECD.
102. Tanzi, V. (1995), Fiscal Federalism and Decentralization: A Review of Some Efficiency and Macroeconomic Aspects, Annual World Bank Conference on Development Economics.
103. Tanzi, V. (2008), The Role of the State and Public Finance in the Next Generation, OECD Journal on Budgeting, Vol. 8, No.2, OECD.
104. Temple, J. (2001), Growth effects of education and social capital in the OECD countries, OECD Economic Studies No. 33.
105. Thorn, K. et al. (2004), Approaches to results-based funding in tertiary education, Identifying Finance Reform Options for Chile, The World Bank.
106. Thum, A.-E., Roth, F. (2010), The Key Role of Education in the Europe 2020 Strategy, CEPS Working Document 338.
107. Tritah, A. (2005), Social Mobility and Educational Financing, (preuzeto sa internet adrese: www.gate.cnrs.fr/t2m2005/Textes_des_communications/C33.pdf)
108. Trostel, P. (2005), Nonlinearity in the return to education, Journal of Applied Economics, Vol. 8, No. 1, pp. 191-202.
109. Trostel, P. et. al. (2002), Estimates of the economic return to schooling for 28 countries, Labour Economics 9, pp. 1-16.
110. Tulip, P. (2007), Financing Higher Education in the United States, Economic Department Working Paper No. 584, OECD.
111. Vossensteyn, H. (2004), Fiscal Stress: Worldwide Trends in Higher Education Finance, NASFAA Journal of Student Financial Aid.
112. Wellisch, D. (2000), Theory of Public Finance in a Federal State, Cambridge University Press.
113. Winter-Ebmer, R., Wirz, A., (2002), Public Funding and Enrollment into Higher Education in Europe, IZA DP No. 503.
114. Woodhall, M. (2007), Funding Higher Education: The Contribution of Economic Thinking to Debate and Policy Development, Education Working Paper Series 8, The World Bank.
115. Wren-Lewis, S. (2011), Lessons from failure: Fiscal policy, indulgence and ideology, National Institute Economic Review.

116. Wyplosz, C. (2011), Fiscal Discipline: Rules rather than Institutions, National Institute Economic Review.
117. Zakon o budžetu Republike Srbije za 2011. godinu („Službeni Glasnik RS”, broj 101/10)

